

Capitulum

stante. Quæadmodum contingit in subditis qui dicunt se scandalizari de factis superiorum quos tamen ab actionibus malis non profecerunt scandalizati cessant et plures vitam bonam. si ira sibi blandiunt et super alios querunt excusationes in peccatis. **E**x his omnibus non videtur regula generalis posse sumi de distinctione inter mortales et veniales penes hoc quod est esse vel non esse ex precepto. quoniam si capiat preceptus primo modo non est necesse omnem actum factum ex precepto esse mortale. unde sanctus Augustinus autem plures apparet minus iusto solum venialiter. et ex precepto tali mentitur aliquis aut occasione iocatur vel lente resistit primis moribus. Sicut et secundo precepto potest euenire quibus non ita leuiter et frequenter. Denique actus qui puenit deliberate deliberatione completa ex tercio precepto ut mihi videtur spiritus est mortalis. hoc enim fit quoniam peccatus attendit ad precipientem et ad preceptum eius licitum. siue deus sit siue platus. et propter vilipensionem et aspersionem precipientis licet preceptum assurgit effrenate ad actum tale faciendum vel omittendum. aliquando non facitur vel non omittitur. hoc proprie agere ex precepto. tamquam si dicat ut aliqui Ego in despectum vestrum. et quia sic precipitis agam oppositum. **H**ec cancel. piffien. de gerso. Ad idem est tunc. ut supra. precepto. i. de superbia. Satis etiam concordare videtur habertus super li. p. rationum. ubi addit quod maiortas et minoritas preceptum assurgit ex multis. Aliquando ex magnitudine rei preceptum Aliquando ex numero preceptorum. Aliquando ex premissis magis debita subiectione. Aliquando ex actus intentione. Aliquando ex frequentia. Aliquando ex obstinatione. Aliquando ex premissis modicitate. Est autem differentia inter negligentiam et preceptum secundum beatorum bernardum. quia negligentia est languor inertie. sed preceptus est tumor superbie. **¶** Quo ad tertium principale quale sit peccatum inobediencia. **R**ui. vlti. li. vj. tractatu. iij. Inobediencia exhibitur plato non est secundum se mortale peccatum nisi sit contra preceptum eius. quia ipse platus idem mandatum parat quia non vult subditum. pro qua libet leui causa exponere discrimini mortalitatis

peccati. **D**iximus autem secundum se. quia ex animo non obedientis simplici mandato precepto fieri mortale peccatum. scilicet cum hoc facit ex tali contemptu auctoritatis prelati. quod intendit ei non obedire etiam si precipiet id quod mandatur

Sequitur secundum preceptum Capitulum primum

Receptum se

cundum est. **N**on assumes nomen dei tui in vanum. **N**on enim habebit deus insonitum eius qui assumpsit nomen eius frustra. **A** Circa quod ponentur quinque capitula. **P**rimum est de intellectu verborum huius precepti in generali. et de iuramento licito. **A**lia vero erunt de modis hoc preceptum transgrediendi. **B** Quamvis ad primum notandum secundum theodoricum. q. q. c. xij. Et secundum alex. de ales in suo iij. di. xxxvij. quod non est intelligendum hoc preceptum solum de hoc nomine deus. quod illud non sit in vanum assumendum. sed est intelligendum de omni nomine per quod rationali menti deus innotescit. sicut sunt illa nomina. creator. redemptor. gubernator mundi. et filia. **N**on enim differunt per quodcumque nomen dei purius committatur. **N**ominibus quippe dei debet reuerentia ex parte rei significare quod est verum. non autem ex parte vocum. **I**deo dicitur in singulari. **N**on assumes nomen dei tui in vanum. **C** Secundo notandum quod ibi non prohibetur omnis assumptio diuini nominis. quia illa potest multis modis bene fieri. ut in orationibus. dei laudibus et benedictionibus ecclesie. ac exorcismis et in sermonibus. **N**ec prohibetur ibi omnis iuratio per nomen dei. quia illa potest etiam multis modis bene fieri. sed hic proprie prohibetur vana assumptio diuini nominis. **Q**ue fieri potest vana secundum theodoricum. ubi prius dupliciter uno modo secundum seipsam. scilicet quia non habet firmamentum veritatis. ut quoniam quod falsus iurat. quod iuratio est hic prohibita et principaliter est purius et peccatum mortale ut dicitur. et hoc voluit glo. **P**ria. ero. xx. super hoc preceptum. quod dicitur. non assumes. scilicet iuratio per nihil. **S**ecundo